

Leitzarango 'Ferrata Bidea'-k alturazko zeharkaldi berri bat eskaintzen du, Euskadi osoan mota honetako bakarra

- **220 metroko ibilbide interpretatu berritzaile honetan, gidari espezializatu baten laguntzaz ingurunearen balio natural eta ekologiko handia azalduko zaie erabiltzaileei.**
- **Bisitak lau laguneko taldeetan antolatuko dira, aldez aurretik erreserbatuta, eta andoaindarrek deskontua izango dute sarreran.**

Gaurtik urriaren 31ra arte, Leitzarango *Ferrata Bidea* natura- eta paisaia-balio handiko ingurune horretara hurbildu nahi duten guztientzat zabalik egongo da. Altueran ezarritako interpretazio-ibilbide berritzaile honek Leitzarango geologiarekin eta biodibertsitatearekin zuzeneko kontaktuan sartzeko aukera emango die bisitariari, tirolina batekin hasten den ibilbide batean zehar.

Hala, errekurtsio berria Leitzarango Bisitarien Etxean aurkeztu dute gaur **Maidier Lainez** Andoaingo alkateak, **Mari Jose Izagirre** Ekonomia Sustapen, Enplegu eta Gazteria zinegotziak, **Ainhoa Amondarain** Behemendiko ordezkariak (proiektua ebaluatzeaz arduratu den enpresa) eta **Ainhoa Zuazuk**, Leitzarano Bisitarien Etxeko ordezkariak. Gainera, ekitaldian **Mikel Perez** kirolariak parte hartu du, "El Conquistador del Fin del Mundo" telebista saioaren 16. edizioaren irabazleak, instalazioa inauguratzeko ohorea izan du, eta bera izan da ibilbideko etapa guztiak osatzen lehena.

Maidier Lainez alkateak Andoaingo Udalak "duela 20 urte baino gehiagotik Leitzarano bailara babestu eta naturagune gisa balioesteko egindako lana" goraiatu du. Orduz geroztik, hainbat proiektu eta jarduera egin dira gune hori lotzen duten edo haren inguruan dauden espazioak eta azpiegiturak lehengoratzeko, egokitzeko, segurtasuna hobetzeko eta balorizatzeko. Lainezen arabera, "Ferrata Bideak ahalegin berri bat gehitu dio helburu horri, proposamen berritzaile eta aitzindari batekin, Euskadi osoko lehen alturazko zeharkaldi pedagogikoa baita".

Ildo horretan, Mari Jose Izagirre zinegotziak azpimarratu duenez, "Leitzarango altuerako ibilbide interpretatuak aukera paregabea eskaintzen du hain ederra den ingurune natural honen balio ekologiko eta geologikoa osoa ezagutzeko, naturarekin harreman zuzenean eta gidari espezializatu baten eskutik gainera"

Euskadiko altuerako lehen ibilbide interpretatua

Ferrata Bidea, mendiaren harrizko hormetan ainguratutako segurtasun elementuz hornitutako ibilbideak dira. Leitzaranoen kasuan, taldean egiten den zeharkaldi gidatu bat da, eta bidean ibilbide fisiko bat proposatzen du, baina, horrez gain, alderdi pedagogikoan sakontzen du, bisitariak Leitzarano harana ikuspegi berri batetik ezagutzeko aukera izan dezaten. Ikuspegi berri horren bidez, erabiltzaileei haraneko ingurune naturalari buruzko errespetu- eta informazio-balioak transmititu nahi zaizkie. Horrela, Izagirrek azaldu duenez, "ez da soilik ibilbidea egitea, baizik eta Leitzarango ingurune naturalaren ezaugarriak in situ ezagutzea, osagai pedagogiko eta didaktiko garrantzitsu batekin, non bisitariak gidatzeko ardura duen adituaren kontakizunak garrantzi berezia hartzen duen". Horrela, Andoaingo Euskadiko altuerako lehen ibilbide interpretatua da, eta inguruneaz gozatzeko aukera paregabea, ikusizko eta ezagutzazko ikuspegi berri batetik.

Andoaingo Udala

Leitzarano Bisitarien Etxetik abiatzen da ibilbidea, eta bertan, gidaria taldearekin batuko da eta ongietorria emango die. Parte-hartzaile bakoitzak segurtasun-materiala jantziko du eta gidariaren jarraibide teknikoak entzungo ditu. Instalazioak bi zati ditu. Lehenengoan, materialarekin eta ingurunearekin ohitzeko gune bat dago, eta 30 metro inguruko burdinbide txiki batetik zeharkaldia egingo da. Lehen kontaktua egindakoa, Leitzarano ibaia zeharkatzen duen tirolinaren hasierako puntuan elkartuko da taldea. Tirolinak 70 metroko luzera du eta ibaitik 16 metroko garaieran dago. Hortik aurrera, ibilbidean zehar 220 metroko igoera hasiko da. Ibilbideak markatzen duen segurtasun-lerroaren bidez, bidean aurrera egiten laguntzen duten grapak eta arroka-finkapenak aprobetxatuko dira bost horma bertikal gainditzeko. Ibilbidea basoko pista batean amaitzen da eta bertatik bisitarien zentrorako itzulera egiten da.

Mari Jose Izagirrek gogorarazi duenez, 2016an Leitzarango Bisitarien Zentroa ireki zenean, "naturako turismoaren aldeko apustu irmoa egin zen, *slow adventure* edo abentura sosegatuan oinarritutako eskaintza batekin, jasangarritasuna, irisgarritasuna, kultura eta tokiko ondarea kontuan hartuta". Izagirrek azpimarratu duenez, "logikoa da pentsatzea iraunkortasuna funtsezko zutabea izan dela proiektua diseinatzeko eta aurrera emateko orduan, inguru fisikoari eta bertako habitatei kalterik ez egiteko". Adibide bat jarri du: "Ingurumen-azterketak ezartzen du eremu horrek gehienez 30 pertsona kargatzeko ahalmena duela egunean, eta '4 bisitari +gidari 1' bisitaldi bakoitzeko", eta proiektuaren kudeaketa- eta jarraipen-ereduak berak ere "ingurumen-kudeaketako langile kualifikatuak izango ditu".

Edukiera, prezioa eta erreserbak

Interpretatutako ibilbidearen kudeaketak eta erabilerak 2 talde baino ez ditu hartzen eguneko. Horietako bakoitzean 4 erabiltzaile eta gidaria sartzen dira; beraz, eguneko gehieneko edukiera 8 pertsonakoa izango da. Jarduera goizez (11:00 – 14:00) edo arratsaldez (15:30 – 18:30) egiteko aukera egongo da. Erabiltzaileen eskakizunei dagokienez, 1,40 metroko gutxieneko altuera eta 120 kilogramotik beherako pisua eskatzen da. Jardueraren prezioa 35 eurokoa izango da. Andoaingo herritarrek deskontu berezia izango dute 2021ean, 14 euroko tarifa bereziarekin. Aldez aurretik hitzordua eskatu beharko da. Erreserbak online egin ahal izango dira, Internet bidez, <https://www.leitzarano-andoain.eus/> webgunea erabiliz.

Bailararako sarbidea modu jasangarrian

Otieta eta Olatzarrera doan GI3091 errepidea asteburu eta jaiegunetan itxi egiten da, eta debekatuta dago parkera ibilgailu pribatuekin sartzea. Turismo jasangarria sustatu nahi da, HIRIBUSaren, bizikletaren eta oinezko ibilaldien bidez.

HIRIBUSaren zerbitzu indartua eskainiko da, egunean 6 aldiz, honako ordu hauetan: 10:00etan, 11:00etan, 12:00etan, 17:00etan, 18:00etan eta 19:00etan. Leitzarano abiatzen den ibilbidea Garayar autobus geltokian hasten da (San Martin elizaren atzean), Kale Nagusia (Bastero), Kaleberria (Nafarroa zubia), Zumea Plaza, Aiztondo, Olazar eta Otieta. Andoainera itzultzeko ibilbideak kontrako noranzkoan egingo ditu geldialdiak. Ekimenaren helburua andoaindarren mugikortasun-aukerak handitzea da, naturaguneetara iristeko alternatiba erakargarriak eskainiz eta helmugaren masifikazioak saihestuz.

Andoain, 2021eko uztailak 2.